

Sammanträdesdatum

2020-11-26

Plats och tid TEAMS-Digitalt, 2020-11-26, kl. 09.00 – 12.30
Ajournering kl. 10.10 – 10.20

Beslutande Morgan E Andersson (C) Melleruds kommun, ej § 38
Ordf,
Per Eriksson (S) v.ordf Bengtsfors kommun, ordf § 38
Andreas Nilsson (M) Dals-Eds kommun, §§ 32-39
Martin Carling (C) Dals-Eds kommun, § 40-44
Per-Erik Norlin (S) Dals-Eds kommun,
Urban Henriksson (S) Färgelanda kommun, §§ 37-44
Tobias Bernhardsson (C) Färgelanda kommun
Michael Melby (S) Melleruds kommun

Övriga deltagande Se nästa sida

Justerare

Justeringens tid och plats Mellerud 2020-12-09 DMEF §§ 32-44

Underskrifter Sekreterare

Marie Johansson

Ordförande

Morgan E Andersson §§ 32-37, 39-44

Per Eriksson § 38

Justerande

Michael Melby

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag
Organ Dalslands miljö- och energiförbund

Sammanträdesdatum 2020-11-26

Datum för anslags
uppsättande

2020-12-11

Datum för nedtagande
2021-01-07

Förvaringsplats för
protokollet
Underskrift

Dalslands miljö- och energikontor, Mellerud

Marie Johansson

Sammanträdesdatum

2020-11-26

Övriga deltagande

Per Jonsson (C)
Andreas Nilsson (M)
Karl-Erik Segersax (SD)
Jan Öhman (M)

Lars Nilsson (S)

Dan Gunnardo
Göran Eriksson

Christian Nilsson
Karl-Olof Petersson
Kristina Haglund
Katrinn McCann
Karin Stenlund
Angelica Rennerfelt
Ingela Dejenfelt
Anna Johansson
Michael Karlsson (S)
Niklas Wahlström
Malin Andersson
Göran Wahlgren
Malin Eriksson
Madeleine Olsson
Elin Holm
Martin Zetterström

Bengtsfors kommun §§ 34-44
Dals-Eds kommun §§ 40-44
Adjungerande
Ordf. Dalslands miljö- och
energinämnd §§ 35-44
v. ordf. Dalslands miljö- och
energinämnd
Förbundschef
Kommunchef Bengtsfors kommun
ej §44
Kommunstrateg Dals-Eds kommun
Kommunchef Melleruds kommun
Miljöstrateg DMEF
Miljöstrateg DMEF §§ 39 och 43
Fyrbodals kommunalförbund §§ 43-44
Fyrbodals kommunalförbund §§ 43-44
Tomelilla kommun § 43
Gröna klustret § 43
Åmåls kommun §§ 43-44
Åmåls kommun § 43
Bengtsfors kommun § 43
Bengtsfors kommun § 43
Färgelanda kommun § 43
Färgelanda kommun § 43
Melleruds kommun § 43
Melleruds kommun § 43

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 32

Föredragningslista

Ordföranden hälsar alla välkomna och frågar om direktionen godkänner att mötet hålls digitalt vilket godkänns. Föredragningslistan fastställdes.

DMEF § 33

Justerare

Till justerare valdes Michael Melby.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 34

Fastställande av rambudget 2021 för Dalslands miljö- och energiförbund

Direktionens beslut

Under förutsättning av att kommunfullmäktige i kommunerna inte beslutar annat så fastställer direktionen kommunbidragen för Dalslands miljö- och energiförbund 2021 till 11 250 000 kr.

Bakgrund

Dalslands miljö- och energinämnd samt direktion har upprättat förslag till rambudget med tillhörande konsekvensbeskrivning. Samråd kring föreslagen rambudget har skett med kommunerna. Kommunbidragen bibehålls på 2020 års nivå.

Budget 2021 har vid tidpunkten för denna skrivelse ännu inte fastställts i samtliga kommuners kommunfullmäktige.

Beredning:

Presidium 2020-11-18

Förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 35

Ekonomi-, styr- och målprocess för Dalslands miljö- och energiförbund 2021

Direktionens beslut

Direktionen fastställer upprättat förslag till ekonomi-, styr- och målprocess för Dalslands miljö- och energiförbund 2021 med tillägget att taxor för verksamhetsåret 2022 ska diskuteras i samband med budgetförutsättningar på samverkansmötet den 18 februari.

Bakgrund

Föreslagen ekonomi-, styr- och målprocess utgör vägledning för planering, beslut och uppföljning under året avseende förbundets verksamhet. Härigenom tydliggörs också behovet av samverkan mellan kommunerna, miljö- och energinämnden och direktionen.

Beredning:

Presidium 2020-11-18

Förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 36

Attesträtt 2021

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att delegera till förbundsdirektionens ordförande eller vice ordförande att under 2021 attestera kostnader hänförliga till förbundschefen såsom lön, reseersättning, traktamenten samt kostnader för kurser och konferenser samt representation.

Bakgrund

Attesträtten avser kostnader som hör samman med förbundschefens anställning och omkostnader.

Merparten av attesträtten hanteras inom förvaltningen av förbundschefen som också i attestlista fördelar attesträtten till olika befattningshavare.

När det gäller kostnader som är hänförliga till förbundschefen såsom lön, reseersättning, traktamenten samt kostnader för kurser och konferenser samt representation bör dessa attesteras av överordnad, det vill säga ordföranden eller vid dennes frånvaro av vice ordföranden.

Beredning:

Presidium 2020-11-18

Förbundssekreterarens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 37

Internkontrollplan 2021 – avseende Dalslands miljö- och energiförbund (DMEF)

Direktionens beslut

Direktionen fastställer internkontrollplanen för 2021.

Bakgrund

Internkontrollplan för Dalslands miljö- och energiförbunds verksamhet föreligger. Internkontrollplanen syftar till att säkerställa att förbundets verksamhet utförs med god kvalitet, ekonomisk hushållning och enligt upprättade styrdokument.

Beredning:

Presidium 2020-11-18

Förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 38

Reglering av ekonomiskt resultat avseende HUV:s övergång till Innovatum AB

Direktionens beslut

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund beslutar att det slutgiltiga resultatet om +346 000 kr ska överföras till Innovatum AB.

Bakgrund och ärendebeskrivning

I samband med att förbundet överlämnade HUV:s verksamhet till Innovatum AB vid utgången av 2018 redovisades ett överskott om ca 428 000 kr avseende HUV:s verksamhet. Då ett flertal projekt som bedrevs inom HUV:s verksamhet då fortfarande inte var avslutade avvaktades hanteringen av detta överskott. Vid slutförandet av dessa projekt under 2019 konstaterades ett underskott för 2019 motsvarande ca 82 000 kr. Det sammanvägda resultatet beräknas därför till +346 000 kr (se bilaga 1)

Projektet Sol i Väst har hanterats i särskild ordning och i särskild överenskommelse mellan förbundet och Innovatum AB. Projektet Sol i Väst slutredovisades först under 2020. För förbundets del redovisade projektet Sol i Väst resultatet +145 000 kr för 2020.

Innovatum AB har i särskild skrivelse inkommit med sin bedömning avseende hantering av överskottet (se bilaga 2). Med anledning av Innovatum AB:s skrivelse vill undertecknad påtala att undertecknad tydligt informerat Innovatum AB om att det inte är självklart hur dessa medel slutgiltigt ska regleras utan att det är upp till direktionen att besluta om detta.

Motivering till beslutet

Undertecknad bedömer att det finns motiv för att överföra det slutgiltiga överskottet om 346 000 kr då Innovatum AB övertog HUV:s verksamhet, även om denna ordning inte finns i någon dokumenterad överenskommelse.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

Projektet/aktiviteten; *kommunnätverk för hållbar utveckling* genererade ett överskott motsvarande drygt 160 000 kr i resultatet 2018.

Detta/denna projekt/aktivitet finansieras genom medlemsbidrag från medverkande kommuner i Västra Götaland och är ett/en projekt/aktivitet som Innovatum AB nu fortsätter att bedriva. Undertecknad bedömer att det vore direkt olämpligt att inte låta Innovatum AB få fortsätta att hantera dessa medel inom ramen för fortsatt projekt/aktiviteter. Räknar man bort detta/denna

projekt/aktivitet återstår ca 185 000 kr att reglera. Innovatum AB redovisar att man haft betydande merkostnader i samband med implementeringen av HUV:s verksamhet. Det bör också nämnas att Innovatum AB insatser, inte minst under 2019, har varit avgörande för att projektet Sol i Väst kunde slutföras med ett plusresultat.

Sammantaget bedömer undertecknad det som rimligt att det slutgiltiga resultatet om +346 000 kr överförs till Innovatum AB.

Bilaga 1: Sammanställning ekonomiskt resultat

Bilaga 2: Skrivelse från Innovatum AB

Beredning:

Presidium 2020-11-18

Förbundschefens förslag till beslut

Jäv

Ordföranden Morgan E Andersson anmäler jäv och deltar inte i överläggningar eller beslut. V.ordf. Per Eriksson ersätter.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 39

Miljö- och energistrategiskt arbete 2021 i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud

Direktionens beslut

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund fastställer föreliggande förslag till förbundets miljö- och energistrategiska arbete 2021 i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund ska enligt förbundsordningen styra inriktningen av förbundets miljö- och energistrategiska arbete. Inriktningen ska ske i nära samverkan med medlemskommunerna.

Pågående projekt med extern finansiering (t.ex. LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten) och pågående processer i medlemskommunerna (t.ex. miljöledning i kommunerna, energisamverkan etc.) och med externa aktörer (t.ex. samverkan kring åtgärdsprogram för Teåkersälven) fortsätter även 2021.

Efter samråd med medlemskommunerna föreslås även nedanstående insatser/aktiviteter ingå i förbundets miljö- och energistrategiska arbetet 2021:

- Gröninfrastrukturplan med analys av ekosystemtjänster
- Energi- och klimatstrategi
- Förstudie kring utvecklad samverkan med externa aktörer

Förbundets strategier föreslås även medverka i arbetet med implementering av Hållbarhetskompass Dalsland och FN:s globala hållbarhetsmål i förbundet och kommunerna.

Föreslagen inriktning bedöms ligga väl i linje med Hållbarhetskompass Dalslands fokus-/insatsområden och FN:s globala hållbarhetsmål.

Då förbundets resurser, till följd av ej uppräknade kommunbidrag 2020 och 2021, minskar under 2021 så krävs prioriteringar av förbundets strategiska resurser. Detta innebär att förbundet endast i begränsad omfattning kan delta i andra aktiviteter/insatser. Detta

Sammanträdesdatum

2020-11-26

förtydligas i dokumentet; *förslag till miljö- och energistrategiskt arbete 2021 för kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud* (se bilaga)

Beredning:

Presidium 2020-11-18

Förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

FÖRSLAG till MILJÖ- OCH ENERGISTRATEGISKT ARBETE 2021 FÖR KOMMUNERNA BENGTSFORS, DALS-ED, FÄRGELANDA OCH MELLERUD

Inledning

Dalslands miljö- och energiförbund har i uppdrag av kommunerna att initiera och samordna det miljö- och energistrategiska arbetet i medlemskommunerna och i förbundet. I processen Hållbarhetskompass Dalsland har förbundet och medlemskommunerna gemensamt identifierat fokus-/insatsområden som är långsiktigt viktiga för en hållbar utveckling i medlemskommunerna. Processen Hållbarhetskompass Dalsland och fokus-/insatsområdena utgår från FN:s globala hållbarhetsmål.

Inriktning av det miljö- och energistrategiska arbetet 2021

Pågående projekt med extern finansiering (t.ex. LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten) och pågående processer i medlemskommunerna (t.ex. miljöledning i kommunerna, energisamverkan etc.) och med externa aktörer (t.ex. samverkan kring åtgärdsprogram för Teåkersälven) fortsätter även 2021.

Nya insatser, gentemot innevarande år, i det miljö- och energistrategiska arbetet 2021 är:

- Gröninfrastrukturplan med analys av ekosystemtjänster
- Energi- och klimatstrategi
- Förstudie kring utvecklad samverkan med externa aktörer
- Medverkan i implementering av Hållbarhetskompass Dalsland och FN:s globala hållbarhetsmål i förbundet och kommunerna

Prioriteringar

Till följd av att kommunbidragen inte räknats upp vare sig för 2020 och 2021 samt då ingen uppräkningskommer att ske av förbundets taxor 2021 måste resurserna för det miljö- och energistrategiska arbetet reduceras under 2021. Detta innebär att förbundet måste prioritera användningen av sina resurser. De insatser/aktiviteter som redovisas under rubriken åtgärder och insatser 2021 nedan, är de som föreslås prioriteras 2021. Denna prioritering innebär att förbundets miljö- och energistrategier endast i begränsad omfattning kan medverka i exempelvis följande aktiviteter:

- Kommunernas VA-planering
- Åtgärder/uppföljning avfallsplan Dalsland
- ÖP- och DP-processer
- Stöd i klimatanpassningsfrågor
- Hygieniseringsanläggning för avloppsvatten från enskilda avlopp
- Åtterrapporering Vattendirektivets åtgärdsprogram

Frågor rörande kommunernas VA-planering, åtgärder/uppföljning avfallsplan Dalsland, hygieniseringsanläggning för avloppsvatten, åtterrapporering Vattendirektivets åtgärdsprogram samt ÖP- och DP-processer kommer därför i huvudsak hanteras av förbundets miljö- och hälsoskyddsinspektörer. Eftersom även dessa resurser är begränsade och behöver prioriteras för lagstadgad tillsyn så kommer förbundets samlade resurser för att samverka/stödja kommunerna i dessa frågor som helhet att reduceras 2021 gentemot tidigare.

Eventuella specifika insatser enligt översiktsplanernas (Melleruds och Dals-Eds översiktsplaner) genomförandeplaner eller kommunernas utvecklingsplaner får tas upp som specifika aktiviteter i kommande års insatser av förbundets strategiska funktioner. I 2021 års insatser återfinns projektet; *Grön infrastrukturplanering och analys av ekosystemtjänster*, som finns med i kommunernas genomförandeplaner

Sammanträdesdatum

2020-11-26

Åtgärder och insatser 2021

Dalslands miljö- och energiförbunds strategiska insatser/aktiviteter 2021	
Insats/aktivitet	Vad innebär insatsen/aktiviteten?
Övergripande	
Mellankommunal samverkan - hållbarhetskompassen forts	I dagsläget finns inga aktiviteter utpekade i Hållbarhetskompassen förutom de tre förslag som kommer att processas av DMEK (grön infrastrukturplan, energi- och klimatstrategi, förstudie extern samverkan). Avsikten är att tillsammans med funktioner i medlemskommunerna belysa områden i hållbarhetskompassen där vi kan ta fram gemensamma aktiviteter och mål. Aktiviteten bör också innefatta insatser så att konsekvenserna för de tre "fundamenten" i FN:s globala hållbarhetsmål; <i>ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet</i> , värderas i kommunernas och förbundens beslut i enlighet med Glokala Sveriges riktlinjer.
Miljöledning (info, samordning, revision, uppföljning etc.)	Samtliga fyra kommuner har beslutat att införa ett miljöledningssystem inom sina verksamheter. Miljöledningssystemet ska ingå i kommunens ordinarie ledningssystem. DMEK arbetar kontinuerligt med att förankra och kommunicera miljöledningsarbetet. Utöver det kontinuerliga arbetet planeras följande aktiviteter under år 2021: 1) Ha dialog med förvaltningschefer och deras ledningsgrupper för att diskutera hur hållbarhetsarbetet bättre kan integreras i verksamheterna 2) Fortsatt arbete med att implementera miljöledningsarbetet i kommunernas ledningssystem 3) Ta fram en nanoutbildning som beskriver kommunens hållbarhetsarbete (Dals-Ed och Bengtsfors) samt 4) Genomföra miljörevision inom socialförvaltningen i Melleruds kommun.
Utvecklad samverkan externa aktörer (förstudie)	Då hållbarhetskompassen kommer att kräva extern samverkan vill kommunerna och förbundet ta fram förutsättningar för sådan samverkan. Förstudien avses behandla exempelvis frågor som; vilka aktörer behöver vi samverka nära med? Vilken typ av plattform behövs för en effektiv samverkan med externa aktörer? Finns etablerad samverkan med hållbarhetsperspektiv på andra platser som vi kan hämta erfarenheter från?
Remisser/enkäter	Myndighetsutlåtande på exempelvis förslag till nationella/ regionala strategier från andra myndigheter, besvarande av enkäter etc. osv.
Bokslut (vårt eget och kommunernas)	Underlag till kommunernas och förbundets bokslut
Energisamverkan/energi- och klimatrådgivning	
Fossilfri gränsregion 2030 (projekt)	Fortsatt medverkan i projektet. Fyrbodals kommunalförbund är huvudman. DMEK medfinansierar genom nedlagd tid i projektet. Projektet innefattar flera arbetsområden i syfte att nå fossilfrihet.
Energi- och klimatstrategi (Dalslandsgemensam)	Framtagande av gemensam energi- och klimatstrategi för förbundets medlemskommuner (+ förhoppningsvis även Åmål). DMEK processleder och olika funktioner från kommunerna deltar.
Energisamverkan kommunerna (energigrupper, klimatlöften mm)	Stöd och samverkan med kommunernas energigrupper avseende energi- och klimatfrågor. Innefattar exempelvis arbete med klimatlöften, insatser/åtgärder i kommunerna, ansökningar om externa medel etc.
Energiuppföljning	Regelbunden uppföljning av energianvändningen hos medlemskommunerna (innefattar även drivmedelsanvändning etc. hos kommunernas fordon)

Sammanträdesdatum

2020-11-26

Energi- och klimatrådgivning	Enligt energimyndighetens riktlinjer
Hållbar samhällsplanering	
ÖP Dals-Ed (granskning/utställning)	Mindre insats inför översiktsplanens antagande i Dals-Eds KF.
Grön infrastrukturplan/ekosystem-tjänstanalys Dalslandsgemensam (projekt)	Projekt (förmodligen om ca 3 år). Projektet processleds av DMEK och olika funktioner från kommunerna deltar. LONA-ansökan ska vara inne senast 1 dec 2020
Hållbar markanvändning i hela landskapet inkl. arbete i Dalslands katalysatorgrupp (DKG)	DKG utgörs av en grupp av aktörer som genom sina befattningar, kunskaper och erfarenheter kan underlätta för hållbar markanvändning på platser i landskapet så väl som på landskapsnivå. Frågor som inte kan lösas på platsnivå lyfts till kommunal, regional, nationell eller internationell nivå. Gruppens arbetssätt och principer ligger till grund för HAV-satsningen på LEVA-områden (se projektet LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten nedan) I nuläget pågår en förankringsfas kring arbetssättet internt på länsstyrelsen, samtidigt som frågor om finansiering av åtgärder och arbetstid för att kunna jobba i hela landskapet och på så sätt bidra till många övergripande samhällsmål, har lyfts till Naturvårdsverket och till den nationell samordnaren för agenda 2030. Under 2021 är förhoppningen att kunna erbjuda Naturvårdsverket eller instans på regeringsnivå att vi genom arbetssättet i DKG kan nå flera av miljömålen på landskapsnivå och bidra till många andra övergripande samhällsmål. Ur strategisk synpunkt bedöms detta fokus som viktigt för att få en hållbar utveckling för hela landskapet..
Upphandlingsfrågor	Delta i kommunernas upphandlingsmöten, bistå upphandlarna med att välja och specificera miljökriterier i gemensamma upphandlingar, följa upp miljökrav i befintliga avtal
Naturvård	
Vägledning Naturen i Dalsland (engelsk översättning)	Boken natur i Dalsland håller på att översättas till engelska. DMEK processleder projektet. Förhoppningen är att boken ska stå klar inför sommarsäsongen 2021
Förarbete kommunala naturreservat Dals-Ed, Färgelanda	Där finns intresse att bilda kommunala naturreservat i Dals-Ed och Färgelanda kommuner. Dock behöver en del uppgifter och underlag tas fram innan det är dags för ansökan om medel för bildande av dessa reservat. Fastighetsutredningar, naturbruksplaner mm. Förhoppningen är att under året ta fram underlag för att kunna ansöka om LONA-stöd för reservatsbildning under 2021.
Remisser naturvårdsärenden	Yttrande angående reservatsbildningar, ingrepp i naturmiljön etc. Remisserna kommer oftast från länsstyrelsen.
Hållbar vattenplanering	
LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten (projekt)	Pilotprojekt för bättre vattenkvalitet på Dalboslätten. Fortsatt fokus på Lillån men projektet utvidgas från 2021 att omfatta hela Dalboslätten i Melleruds och Vänersborgs kommuner. DMEF är projektägare i nära samverkan med Vänersborg och markägare/brukare. Åtgärdssamordnarfunktionen planeras att förstärkas. DMEK och Vänersborgs kommun lägger tid som stöd och medfinansiering.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

LOVA Örekilsälven (projekt)	Åtgärdssamordning i Örekilsälvens övre del. LOVA-projekt 2019-2023. Projektägare Dals-Eds kommun. DMEK projektleder tillsammans med kommunen. Fältpersonal från Milva (konsult), länsstyrelsen och skogsstyrelsen arbetar operativt, med markägarmöten, naturbruksplaner m.m. DMEK tar även vattenprover. Platsstudier görs bl.a. vid Torpfors. Samverkan sker med bl.a. med fiskevårdsområden och dikningsföretag.
Samverkan Teåkersälven inkl. borttagande vandringshinder	DMEK deltar aktivt i samverkansgruppen för Teåkersälven (är en del av Dalbergså/Holmsåns vattenråd). Arbetet sker utifrån bred samverkan och enligt åtgärdsplanen för Teåkersälven. Indikatorarter är flodpärlmusslor och öring. Arbeta sker med flera olika slags åtgärder som syftar till god ekologisk status. Åtgärdsmedel söks där det är möjligt.
Valboån (VM-projekt nu, kan bli LOVA)	Gullmarns vattenråd har uppdragit till Naturvårdsgruppen (konsult) att ta fram en åtgärdsstrategi mot övergödning, erosion och stora flödesvariationer i Valboån-delen av Örekilsälven. Utredningen, som blev klar i november 2020 är tänkt att kunna ligga till grund för kommande konkreta åtgärder och ansökningar om medel till olika insatser.
Medverkan vattenråden	Strategigruppen deltar i Gullmarns vattenråd (Örekilsälven/Valboån). Åtgärdssamordnare för projektet LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten Dalboslätten deltar i Dalbergså/Holmsåns vattenråd.
Remisser vattenverksamheter (LST, VM & MMD)	Yttranden i remisser i vattenärenden från i första hand länsstyrelsen (anmälan om vattenverksamhet) och Mark- och miljödomstolen (prövningar av vattenverksamhet).

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 40

Ajournering

Direktionen beslutar om ajournering kl. 10.10 – 10.20

DMEF § 41

Antagande av utredningsdirektiv avseende "Färdplan för utveckling av förbundets verksamhet"

Direktionens beslut

Direktionen antar uppdragsdirektiv enligt bilaga

Ärendebeskrivning

Direktionen uppdrog vid sitt sammanträde den 8 oktober 2020 (§ 24) åt förbundschefen och kommuncheferna att utifrån avrapporteringen om uppdraget "Färdplan för utveckling av förbundets verksamhet", ta fram ett utredningsdirektiv med kostnadsförslag. Direktivet ska presenteras på direktionens sammanträde den 26 november 2020.

Förbundschefen har tillsammans med kommuncheferna utifrån avrapportering och direktionens önskemål identifierat ett antal olika områden som behöver adresseras i uppdragsdirektivet:

- **Förbundets uppdrag** – förtydligande av roller, förväntningar och arbetssätt mellan förbundet och kommunen. Särskilt se över möjligheterna att införliva alkohol- och tobakstillsynen i förbundets verksamhet. Vidare ska organisation av strandskyddsfrågor belysas, under förutsättning att beslut om ny strandskyddslagstiftning tagits.
- **Den politiska organisationen** – Vad ska förbundets syfte och framtida ändamål vara? Hur bör den politiska organisationen se ut för att bäst uppnå förbundets syfte? Förtydligande av roller, förväntningar och ansvar mellan den politiska organisationen och ägarkommunerna.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

- **Finansiering och ekonomiska grundprinciper** – Utifrån gällande lagstiftning vad ska vara avgiftsfinansierat respektive kommunbidragsfinansierat? Hur ska budgetprocessen se ut i förhållande till ägarkommunerna?
- **Utvecklad samverkan** – Framtagande av gemensamma arbetsprocesser, där roller och ansvar tydliggjorts. Förtydliga förbundets och ägarkommunernas ansvar och roller avseende extern samverkan.

Vidare har förbundschefen och kommuncheferna analyserat hur uppdraget lämpligtvis kan genomföras och funnit att en extern processledare med erfarenhet av liknande uppdrag vore att föredra. Delaktighet och förankring är av synnerlig vikt, varför förbundschefen och kommuncheferna föreslår att förbundschefen och kommuncheferna utgör styrgrupp för arbetet, med regelbundna avstämningar med direktionen. Till stöd ska finnas arbetsgrupper med tjänstepersoner från förbundet och ägarkommunerna.

Avgränsningar

I utredningsdirektivet ingår inte förbundets inre organisation, då detta är en fråga för förbundschefen enligt gällande delegeringsordning.

Beredning:

Presidium 2020-11-18

Kommuncheferna och förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

Bilaga § 41

Utredningsdirektiv

Uppdragsbeskrivning	Översyn av förbundets syfte och framtida ändamål och hur detta bäst uppnås organisatoriskt. Förtydligande av ansvar, roller, uppdrag och förväntningar mellan parterna. Översyn och förtydligande av finansiering och ekonomiska grundprinciper. Framtagande av gemensamma arbetsprocesser samt förtydligande av process för extern samverkan.
Syfte	Vidareutveckling av förbundets verksamhet
Uppdragsgivare	Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund
Uppdragsdirektiv	Utredningen ska belysa och ta fram förslag på: 1. Ny förbundsordning 2. Gemensamma processbeskrivningar 3. Beskrivning över roller och ansvar 4. Finansiering och ekonomiska grundprinciper
Genomförande	Uppdraget ska genomföras i bred samverkan med förbundschefen och kommuncheferna som styrgrupp och med olika arbetsgrupper med tjänstepersoner från förbundet och ägarkommunerna till sitt förfogande. Avstämning ska ske regelbundet till direktionen.
Uppdragstid	1 februari – 31 oktober 2021
Redovisning	Utredningen ska redovisas skriftligen och muntligen vid sammanträde där direktion samt förbundschef och kommunchefer deltar.
Forum	Direktionsmöte
Tidpunkt	25 november 2021
Kostnad/resurser	Extern processledare med erfarenhet av liknande uppdrag upphandlas där anbudsgivare har att presentera förslag till arbetsprocess utifrån ovan givna premisser. Finansiering sker genom nyttjande av förbundets egna kapital. Vidare kommer arbetstid för tjänstepersoner inom förbundet och ägarkommunerna att behöva avsättas.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 42

Övrigt

Förbundschefen informerar

Direktionen delgavs information kring ett miljötillsynsärende i en mindre ort i en av medlemskommunerna.

Förbundschefen informerade även om status avseende energisamverkan i Dalsland.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 43

Utredning av kommunal samordnad varudistribution för Dalslandskommunerna

Direktionens beslut

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund beslutar följande:

- Att notera informationen
- Att vardera kommun med stöd av tjänstepersoner vid Fyrbodals kommunalförbund informeras om utredningen
- Att vid direktionens första möte 2021 återigen ta upp ärendet för fördjupad diskussion

Bakgrund och ärendebeskrivning

Presentation av Karin Stenlund, Angelica Rennerfelt, Ingela Dejenfelt och Anna Johansson.

I januari 2019 startade projektet Fossilfri Gränsregion 2030 som drivs av Fyrbodals kommunalförbund. Projektets mål är att Fyrbodals vara fossiloberoende avseende transporter innan 2030. Projektets huvudmålgrupp är Fyrbodals medlemskommuner, där samtliga kommuner skrivit under Klimat 2030 samt en Budkavle med ett åtagande att arbeta för att ställa om och nå fossilfria transporter till 2030.

Under våren 2019 visades intresse från medlemskommuner att undersöka möjligheten till kommunal samordnad varudistribution. I Fyrbodals kommunalförbund inleddes därför ett samarbete med Nationellt Centrum för kommunal samordnad varudistribution. På Dalslands kommunalförbunds direktionmöte informerade Fyrbodals kommunalförbund om Nationellt Centrums uppdrag och fick uppdraget att samordna berörda tjänstepersoner och starta en process för att undersöka potentialen för en gemensam samlastningscentral i Dalsland. Arbetet skulle ske tillsammans med Dalslands Miljö- och Energiförbund. Förstudien skulle undersöka vilka eventuella nyttor och mervärden som kan uppnås, men också eventuella risker och nackdelar om Dalslandskommunerna samordnar sina varor och transporter via en samlastningscentral.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

DMEF § 44

Informations- och diskussionsärenden

Strategi för publik laddinfrastruktur i Fyrbodal

Karin Stenlund och Angelica Rennerfelt informerar.

Bakgrund och syftet med strategin

I Sverige står inrikes transporter för en tredjedel av landets totala utsläpp av växthusgaser. Redan under 2014 signerade Fyrbodals medlemskommuner en budkavle där de åtar sig att bli fossiloberoende vad gäller fordon och transporter innan 2030. Dessutom har samtliga kommuner skrivit under satsningen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om. I januari 2020 släppte Länsstyrelsen Västra Götaland sin rapport om *Laddinfrastruktur och förnybara drivmedel i Västra Götaland*. Där nämns tre typer av förändringar som måste ske för att målen om fossilfria transporter ska nås. En av dessa är att öka elektrifieringstakten genom att gå över till eldrivna fordon och skynda på utbyggnaden av laddinfrastruktur. Rapporten understryker även att det är viktigt att på en lokal nivå ha en strategi för hur kommuner ska engagera sig i utbyggnaden av infrastruktur för laddbara fordon och förnybara drivmedel. De menar att kommunerna behöver göra ett antal ställningstaganden och vägval i sitt arbete med laddinfrastruktur.

Från Fyrbodals kommunalförbund drivs projektet Fossilfri Gränsregion 2030 vars syfte är att stötta medlemskommunerna att nå målet om fossiloberoende transporter innan 2030. Ett av projektets fokusområden är att arbeta för en ökning av den publika laddinfrastrukturen. I Fyrbodal finns idag en acceptabel nivå av publik laddinfrastruktur. I jämförelse med hela Västra Götaland så är Fyrbodal framgångsrikt på området. Under juni 2020 hade Fyrbodal 658 laddpunkter vilket utgör 38 procent av alla laddpunkter som finns i hela Västra Götaland. Trots detta är det viktigt att understryka att den största delen av laddpunkterna är placerade längs E6 och är i form av snabbbladdare samt att flertalet är placerade i ett fåtal kommuner. I utvecklingen av laddinfrastruktur visar det sig vara svårare att få till stånd detta i mindre kommuner, på landsbygden, samt längs medelstora vägar. Genom projektet arbetar kommunalförbundet för att få till en publik laddinfrastruktur, och därmed möjliggöra för invånare och besökare att köra med elbil i hela Fyrbodal. Detta är viktigt inte minst ur näringslivets och besöksnäringens perspektiv.

Sammanträdesdatum

2020-11-26

Många av Fyrbodals medlemskommuner har tagit fram strategier och riktlinjer för omställningen av den egna fordonsflottan. Men när det kommer till arbetet med frågan om laddinfrastruktur så finns det generellt sett en avsaknad av strategier och planer. I dagsläget är det bara någon enstaka kommun i Fyrbodals som tagit fram ett underlag där man gjort ställningstagande kring arbetet med publik laddinfrastruktur. För att kommunerna inte ska behöva ta fram strategier och planer en och en kommer Fyrbodals kommunalförbund att ta fram en strategi för publik laddinfrastruktur i Fyrbodals. Syftet är att kommunerna ska kunna använda strategin som underlag i sitt fortsatta arbete med laddinfrastruktur. Utifrån strategin kan kommunerna göra riktlinjer och ställningstaganden kring placering av publika laddpunkter, kommunens roll, och hur man kan arbeta internt och externt för ökad publik laddinfrastruktur.

Strategin kan användas i utvecklingsarbetet inom samhällsbyggnad, näringsliv, besöksnäring och hållbarhet. Strategin ska även kunna vara ett underlag för kommunernas översikts- och detaljplanarbete samt delregionala utvecklingsarbeten.

Strategins innehåll utgår från tre huvudfrågor som ska besvaras
1 VAR? – Förslag på strategiska placeringar av publika laddpunkter
2 VEM? – Fokus på kommunens olika, tänkbara roller vid införandet av publika laddpunkter
3 HUR? – Förslag på hur kommunerna kan arbeta för att få etablerat publika laddare på de föreslagna platserna för laddning.

Direktionen tackar för informationen.